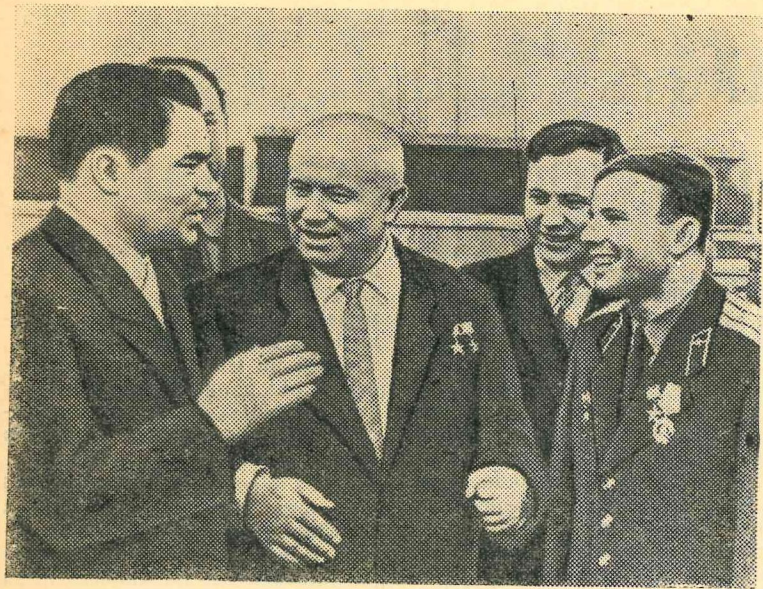

PSKP CK pirmais sekretārs, PSRS Ministru Padomes Priekšsēdētājs N. Hruščovs sarunājas ar A. Nikolajevu, P. Popoviču un J. Gagarinu. Uzņēmums izdarīts Kremli 1961. gada 14. aprīlī.
A. USTINOVA (TASS) foto

Kosmosa varoņu pieņemšana Kremli

Maskava, 18. augustā (TASS). Šodien PSKP Centrālā Komiteja, PSRS Augstākās Padomes Prezidijs un PSRS Ministru Padome Lielajā Kremļa pili rīkoja pieņemšanu par godu padomju zinātnes un tehnikas nepieredzētajam varonīdarbam, par godu varoņiem kosmonautiem A. Nikolajevam un P. Popovičam, kas pirmo reizi pasaulē paveikuši grupveida lidojumu kosmosā.

Pieņemšanā bija PSKP Centrālās Komitejas pirmais sekretārs, PSRS Ministru Padomes priekšsēdētājs N. Hruščovs, PSRS Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētājs L. Brežņevs, kā arī citi partijas un valsts vadītāji, PSRS un KPFSR ministri, valsts komiteju priekšsēdētāji, PSKP Centrālās Komitejas locekļi un CK locekļu kandidāti, Padomju Savienības maršāli, pazīstami zinātnieki un kultūras darbinieki, kā arī Maskavas uzņēmumu un celtniecības organizāciju ražošanas novatori.

Pieņemšanā bija klāt arī ārvalstu viesi.

Pieņemšanā nolāsīja PSRS Augstākās Padomes Prezidija Dekrētus par Padomju Savienības Varoņa un PSRS Lidotāja Kosmonauta nosau-

kuma piešķiršanu A. Nikolajevam un P. Popovičam.

L. Brežņevs pasniedza kosmonautiem varoņu zelta medaļas un PSRS Lidotāja Kosmonauta nozīmes.

N. Hruščovs uzsauca tostū par godu apbalvotajiem.

PSRS Augstākās Padomes Prezidija DEKRĒTS

PAR PADOMJU SAVIENĪBAS VAROŅA NOSAUKUMA PIEŠKIRŠANU PADOMJU LIDOTĀJIEM KOSMONAUTIEM MAJORAM A. NIKOLAJEVAM UN APAKŠPULKVEDIM P. POPOVIČAM

Par pasaulē pirmo ilgo grupveida kosmisko lidojumu ar kosmosa kuģiem pavadoniem «Vostok-3» un «Vostok-4» piešķirt Padomju Savienības Varoņa nosaukumu, pasniedzot Ļeņina ordeni un medaļu «Zelta zvaigzne»:

lidotājam kosmonautam majoram Andrijanam Nikolajevam, lidotājam kosmonautam apakšpulkvedim Pāvelam Popovičam.
PSRS Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētājs
L. BREŽNEVS

PSRS Augstākās Padomes Prezidija sekretārs
M. GEORGADZE

Maskavā, Kremli,
1962. gada 18. augustā

PSRS Augstākās Padomes Prezidija DEKRĒTS

PAR NOSAUKUMA «PSRS LIDOTĀJS KOSMONAUTS» PIEŠKIRŠANU LIDOTĀJIEM MAJORAM A. NIKOLAJEVAM UN APAKŠPULKVEDIM P. POPOVIČAM

Par ilgo grupveida kosmisko lidojumu ar kosmosa kuģiem pavadoniem «Vostok-3» un «Vostok-4» piešķirt nosaukumu «PSRS Lidotājs Kosmonauts» Padomju Savienības pilsoņiem:

lidotājam majoram Andrijanam Nikolajevam, lidotājam apakšpulkvedim Pāvelam Popovičam.
PSRS Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētājs
L. BREŽNEVS

PSRS Augstākās Padomes Prezidija sekretārs
M. GEORGADZE

Maskavā, Kremli,
1962. gada 18. augustā

Maskava sumina varoņus.

Sestdien Maskava svinīgi sagaidīja abus kosmosa varoņus — Andrijanu Nikolajevu un Pāvelu Popoviču

VISU ZEMJU PROLETARIESI, SAVIENOJĒTIES!

PADOMJU DAUGAVA

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS CENTRĀLĀS KOMITEJAS
UN LPSR MINISTRU PADOMES LAIKRAKSTS JĒKABPILS TERITORIALĀS
KOLHOZU UN PADOMJU SAIMNIECĪBU RAZOŠANAS PĀRVALDES ZONA

42 (2737)
22. gads

Otrdien,
1962. gada 21. augustā

Maksā
2 kap.

Citādi nemaz nevar būt

Kosmosa pioniera J. Gagarina lidojums bija liels pārsveikums visiem cilvēkiem. Drīz bijām liecinieki otram reisam. Tādēļ tagad, uz zinātnes par kosmonautu A. Nikola-

jeva un P. Popoviča lielisko sasniegumu, jūtu, ka tas ir dabīgi, ka atkal mūsu padomju pilsoņi vēruši kosmosa durvis. Protams, ka divu pēdējo kosmisko kuģu reiss nav iepriekšējo atkārtojums. Atkal mūsu zinātne, kas kalpo mieram, papildinās ar jauniem pētījumiem. Šoreiz taču vienlaikus divi laimīgie zinātnes kareivji atradās kosmosā, savstarpēji sazinājās un veica paredzētos pētījumus. Nevar nebūt lepns par tādiem cilvēkiem, kuru dzimtene — mūsu zeme!

I. BALIŅA,
Oškalna kultūras nama
direktore

Kad vārdu par maz

Varen! Lieliski! Neapraktāmi! Tas ir liels mūsu padomju zinātnes triumfs. Pricīgo ziņu par abu kosmonautu laimīgu atgriešanos uz Zemes dzirdēju pilsētā. Vienā mirklī pie skārņa sapulcējās laudis. Un man liekas, ka tas bija liels savilņojošs notikums ne tikai man, bet visiem tiem daudzajiem cilvēkiem, kas dzirdēja šo ziņu. Majora Andrijana Nikolajeva un apakšpulkveža Pāvela Popoviča veiktais ir pāvirzījis zināšanu loku kosmosa pētīšanā krietni vien uz priekšu. Ir vārdu par maz, lai izteiktu, ko jūtu es, tāpat kā katrs mūsu Dzimtenes iedzīvotājs.

V. PUSBARNIECE,
Leimaņu ciema padomes
izpildu komitejas priekšsēdētāja

Labas sekmes kosmonautikā!

15. augustā Biržu internātskolas skolotāji ar lielu interesi sekoja radio ziņojumiem par kosmosa kuģu «Vostok-3» un «Vostok-4» lidojumiem un ar prieku uzņēma ziņojumu par lidojumu sekmīgu noslēgumu un kosmonautu laimīgu atgriešanos uz Zemes. Viņi nosūtīja mūsu jaunajiem kosmonautiem Nikolajevam un Popovičam apsveikuma telegrammas:

MASKAVĀ, KREMLI
Kosmonautam Andrijanam
Nikolajevam

Varoņi izpildot Partijas un Valdības uzdevumu, Jūs, Andrijan Grigorjevič, esat ierakstījis jaunu zeltītu lappusi kosmosa apgūšanas vēsturē. Apsveicam Jūs ar šo brīnišķīgo uzvaru un vēlam arī turpmāk sekmes Jūsu darbībā kosmonautikas jomā.

MASKAVĀ, KREMLI
Pāvelam Popovičam

Apsveicam Jūs, Pāvel Romānovi, ar brīnišķīgo uzvaru debesu tāles apgūšanā un novēlam Jums tālākas sekmes Jūsu darbībā kosmonautikas jomā.

M. SIPČONOKA,
R. GERCĀNS,
O. KISELEVA,
A. UZULIŅŠ,
A. UZULIŅA,
A. VASKEVIČA,
R. MEŽVEVERE

V. KOSEVOJA un N. SITŅIKOVA (TASS) foto

TASS ziņojums

Lido— „Kosmoss-8”

1962. gada 18. augustā Padomju Savienībā sekmīgi pacelts orbītā kārtējais mākslīgais Zemes pavadonis «Kosmoss-8». Pavadoni uzstādīta zinātniskā aparātūra, kas paredzēta kosmiskās telpas pētīšanas turpināšanai saskaņā ar TASS šā gada 16. martā paziņoto programmu.

Līdz ar zinātnisko aparātūru pavadoni «Kosmoss-8» uzstādīta daudzkanālu radiotelemetriskā sistēma un radiotehniskā ierīce trajektorijas mērīšanai. Pavadoni ir radioraidītājs «Majak», kas darbojas 20,00504 un 90,02268 megahercu frekvencē. Pēc aptuveniem datiem, pavadona apgriešanās periods — 92,93 minūtes, orbītas plaknes leņķis ar ekvatoru — 49 grādi. Maksimālais attālums no Zemes virsas — 604 kilometri. Minimālais attālums — 256 kilometri.

Radiotelemetriskā informācija, kas saņemta no pavadona, liecina, ka visas pavadona sistēmas darbojas normāli. Koordinēšanas un skaitļošanas centrs saņem telemetrisko informāciju, kā arī datus par raidītāja «Majak» radiosignālu uztveršanu.

LKP JĒKABPILS RAJONA KOMITEJAS PROPAGANDAS UN AĢITĀCIJAS NODAĻA

NO LEKTORU GRUPAS PIEREDZES

Konkrēti vadīt politiskās aģitācijas darbu

Sajās dienās Latvijas Komunistiskās partijas Jēkabpils rajona komitejas propagandas un aģitācijas nodaļas padomes sēdē apsprieda kolhoza «Leņina karogs» partijas pirmorganizācijas sekretāres b. Prokopovičas ziņojumu par aģitkolektīva darbu, kā arī Kirova kolhoza priekšsēdētāja b. Ģērķa un kolhoza kluba vadītāja b. Saliņa pārskatus par uzskatāmās aģitācijas iedarbīgumu. Darba kārtībā bija arī Jēkabpils ateistu kluba vadītāja novadpētniecības muzeja direktora b. Čirša ziņojums par paveikto un turpmākajiem plāniem.

Propagandas un aģitācijas nodaļas padome konstatēja, ka Kirova kolhoza partijas pirmorganizācija nepietiekami uzmanību pievērsusi uzskates līdzekļu izmantošanai politiskajā masu darbā. Tā, kolhoza ražošanas vietās nav redzami plakāti un lozungi, kas runātu par patlaban veicamiem uzdevumiem. Lozungi, kas kolhozā sastopami, ir galvenokārt vispārēja rakstura.

Lielu kļūdu pieļāvusi Kirova kolhoza partijas pirmorganizācija, negādājama par lopkopju

un laukkopju savstarpējās sociālistiskās sacensības plašu atspoguļošanu. Kolhozā visāda veida uzskates līdzekļus izvietoti tikai kantorī, toties fermās, kur izšķiras saistību izpildes liktenis, nav ne vārda teikts, kādi ir pirmrindnieku rezultāti, kas atpaliel. Padomes locekļi savās runās uzsvēra, ka spriegums sociālistiskajā sacensībā rodas tikai tad, ja tās dalībnieki zina, kāds ir viņu veikums. Ļoti iespējami būtu, ja slaucēju darbu diendienā pakļautu kolhoza vai padomju saimniecības kolektīva vispārējai vērtēšanai.

Pilnīgi aizmirsta ir Kirova kolhoza mehanizatoru, lopbarības sagādātāju savstarpējā sociālistiskā sacensība. Daudz šajā ziņā varētu panākt ar speciāli sacensības pirmrindnieku sasniegumiem veltītu lapu izdošanu, interesantu materiālu publicēšanu sienas avīzē. Kirova kolhozā tas viss ir atstāts novārtā. Tā, piemēram, sienas avīzes redkolēģija nevar sarosīties, lai avīzei būtu vajadzīgie materiāli un tā varētu iznākt.

Kolhoza priekšsēdētājs b. Ģērķis, partijas pirmorganizācijas sekretāre b. Niedra, kā arī

kluba vadītājs b. Saliņš runāja par to, ko darīs, lai novērstu ieviesušos trūkumus.

Kolhoza «Leņina karogs» partijas pirmorganizācijas sekretāre b. Prokopoviča stāstīja par aģitkolektīva darbu. Aģitatori vienmēr piedalās brigāžu sanāksmēs, tiekas ar kolhozniekiem, pārrunā mūsu valsts aktuālos iekšējās un ārējās politikas jautājumus. Tajā pašā laikā aģitatoru darbā ir būtiski trūkumi. Ne katram no viņiem noteikts savs darba iecirknis, kolhoznieku mājās, kur veikt politisko izskaidrošanas darbu. Partijas pirmorganizācija nav panākusi plānveidību masu politiskajos pasākumos. Vēl visai maz lasa lekcijas. Šajā gadā nolasītas tikai 13 lekcijas, notikuši divi tematiski vakari «Mēs ceļam komunismu» un «Visu cilvēku labklājībai». Tas pietiekoši uzskatāmi runā par to, ka daudzi aktuāli jautājumi ar kolhozniekiem paliek neiztirzāti. Nodaļas padomes sēdes dalībnieki ieteica partijas pirmorganizācijai aktivizēt aģitatoru un lektoru darbu, izstrādāt konkrētus plānus, par kuru īstenošanu arī jāgādā.

Jēkabpils ateistu kluba vadītājs b. Čirsis ziņojumā par paveikto stāstīja, ka nokomplektēta ceļojošā izstāde par zinātniskā ateisma jautājumiem, sagatavoti lektori. Nodaļas sēdes dalībnieki norādīja b. Čirsim, ka pārāk ieilgst ateistu kluba organizatoriskais periods. Kluba darba plānā paredzētas konsultācijas atsevišķu nozaru darbiniekiem. Līdz šim notikusi tikai viena konsultācija, nav arī sarakstas visas paredzētās lekcijas. Nodaļas padome uzdeva ateistu klubam un tā aktivistiem sniegt metodisku palīdzību LPSR Politisko zināšanu un zinātņu popularizēšanas biedrības lektoriem, kas lasa lekcijas par zinātniskā ateisma jautājumiem.

Aktīvs darbs pilnveido meistarību

Kolhoznieku un pārējo Mazzalves ciema iedzīvotāju idejiski politisko audzināšanu nevar iedomāties bez vietējās lektoru grupas darba. Ciema lektorijs, ko vada Mazzalves astoņgadīgās skolas skolotājs Artūrs Hauks, izvēršis daudzveidīgu lekciju propagandu, kļuvis par neaizstājamu palīgu partijas pirmorganizācijai. Sevišķi vispusīgs tas ir antireligiskās propagandas laukā. Lektoru grupas dalībniekiem bijusi izšķiroša loma reliģisko aizspriedumu likvidēšanā daudzu ciema iedzīvotāju apziņā. To viņi panākuši, nolasot interesantas lekcijas par dabas zinātņu, mūsdienu tehnikas grandiozajiem sasniegumiem. No otras puses, pretstatot reliģiskajām ceremonijām jaunās padomju sadzīves tradīcijas, viņi pārliecinājuši ne vienu vien svārstīgu, reliģisku aizspriedumu apmātā cilvēku. Arvien mazāks sarūk jau tā nelielais ticīgo pulciņš. Melnsvārcēm Mazzalves ciemā nav vairs ko darīt.

Tas ir tikai viens no lektoru daudzveidīgā darba iecirkņiem. Lauksaimniecības zinātņu, pirmrindnieku pieredzes popularizēšanai lektoru grupas biedri izmanto kolhoznieku sanāksmes, brigāžu sapulces, lopkopības darbinieku ražošanas apspriedes. Te galvenokārt uzstājas lauksaimniecības speciālisti, kolhozu priekšsēdētāji. Progresīvās darba metodes lopkopības fermās, rūšināmo kultūru labāko audzētāju darba pieredze un tematiski tamlīdzīgi referāti nolasīti slaucējām, cukurbiešu audzētājiem, mehanizatoriem. Kolhoza «Leņina ceļš» lopkopjiem un mehanizatoriem papildinātais zināšanu krājums daudzējādā ziņā palīdzēja sekmīgi risināt ražošanas jautājumus šā gada sarežģītajos apstākļos. Kolhoza «Leņina ceļš» agronome Alvīne Auzāne, priekšsēdētājs Rūdolfs Rušņis lektora pienākumus arvien uzskata kā sava tiešā darba turpinājumu un papildinājumu. Par kolhoza ekonomikas problēmām daudzkārt referātos runājis arī kolhoza «Dzimtene» priekšsēdētājs Jānis Linmeijers. Viņu stāstījums palīdzēja kolhozniekiem saskatīt neizmantotās rezerves ražošanā, pamanīt jaunās iespējas, strādāt labāk, ražīgāk.

Skolotāju Austras Vectirānes,

Malvīnes Grebežas, Artura Hauka un citu lekciju un referātu tematika vēl daudzveidīgāka — starptautiskie notikumi, jaunatnes komunistiskās audzināšanas jautājumi, zinātnes un tehnikas sasniegumi; uzstāšanās pilngadības svētkos, mīrušo piemiņas dienās atnesuši viņiem lielu popularitāti iedzīvotāju vidū.

Ciema kinoapmeklētāji iecienījuši isos, tematikas ziņā daudzpusīgos referātus pirms seansiem. Te parasti lektoru grupas biedri pastāsta par jaunākajiem notikumiem mūsu zemē un ārzemēs, iztirzā svarīgus partijas un valdības lēmumus, runā par komunisma cēlāju morāles kodeksa un citām tēmām.

Pirms pāris gadiem ciema lektoru pulkā bija tikai desmit biedri. Tie bija galvenokārt skolotāji. Tagad viņu skaits palielinājies vairāk nekā divas reizes. Blakus skolotājiem lektoru grupā tagad sekmīgi darbojas agronomi, zootehniķi, medicīnas, padomju un kultūras iestāžu darbinieki. Ar katru nolasīto referātu pieaug jauno lektoru grupas locekļu bb. Krišas, Kreicumas, Griškānes un citu meistarība. Tā ir jau parasta parādība, ka nolasīto lekciju skaits gada laikā krietni pārsniedz simtu.

Kolhoza «Leņina ceļš» partijas pirmorganizācija, kuras tiešā vadībā strādā ciema lektorijs, pastāvīgi vada un kontrolē lektoru darbu. Turpmāk paredzēts vēl efektīgāk izmantot dedzīgo Komunistiskās partijas politikas propagandistu, zinātnes un pirmrindnieku pieredzes popularizētāju darbu. Pašlaik vislielāko aktivitāti uzrāda lektori — skolotāji, pārējo biedru sabiedriskās darbības slodze ievērojami mazāka. Tas nozīmē, ka politisko darbu iedzīvotāju vidū, bet it sevišķi zinātnes sasniegumu un pirmrindnieku pieredzes propagandu var ievērojami pastiprināt.

Mazzalves ciema lektori nemitīgi ceļ savu meistarību, paplašina referātu un lekciju tematiku, cenšas vienmēr un visur palielināt klausītāju auditoriju, uzņem grupas rindās jaunus biedrus.

V. CENSONE,

Mazzalves ciema padomes izpildu komitejas priekšsēdētāja

ARODBIEDRIBU DZIVE

Arodgrupas — pasākumu organizatores

Jauna tehnika, progresīva tehnoloģija, jauni ražošanas korpusi vēl neizmēģināt visas iespējas darba ražīguma celšanā. Nozīmīga vieta ir arī ražošanas kultūrai, kārtībai cehos, darba vietās, apstākļiem, kādos norit ražošana.

Rajona rūpniecības kombināta arodorganizācijas vietējā komiteja pastāvīgi uzmanības centrā patur pasākumus darba kultūras celšanai, ražošanas apstākļu uzlabošanai. Visos cehos un darbnīcās izdarīts telpu remonts — balsināšana, krāsošana. Spēcīgi ventilatori uzstādīti Jēkabpils mēbeļu fabrikā, vilnas vērptuves krāsotavā, apavu cehā un citur. Sinī gadā visiem minētajiem un citiem pasākumiem izlietots vairāk nekā 38.000 rubļu. Strādnieki saņem gāzētu dzeramo ūdeni. Cehos un darbnīcās ar veselībai kaitīgiem apstākļiem liela grupa strādnieku bez maksas saņem pienu.

Vietējā komiteja, arodgrupu organizatori roku rokā ar komjauniešiem, komunistiem, administrācijas pārstāvjiem organizēja cehu, darbnīcu un to apkārtnes uzpošanu. Patikami tagad iegriezties vilnas vērptuves sētā. Asfaltēti celiņi, puku dobes, nokrāsotas palīģekas, noliķtas. Te vairākkārt notikušas sabiedriskas talkas, labiekārtošanā piedalījušies paši strādnieki. Glīti uzpostā apavu ceha apkārtnē. Dekoratīvie krūmi, puķes, ko tik rūpīgi kopj un uzrauga ceha apkopēja Emīlija Paegle, sagādā prieku strādniekiem un garāmgājējiem.

Jaunu stimulu ražošanas kultūras celšanai deva jūnijā sarakstītie pasākumi, lai uzlabotu darba apstākļus, celtu ražošanas kultūru, savestu priekšzīmīgā kārtībā cehu un darbnīcu apkārtni. Vietējās komitejas un komjaunatnes pirmorganizācijas kopējie reidi palīdzēja atklāt trūkumus, nepaveikto Līvā-

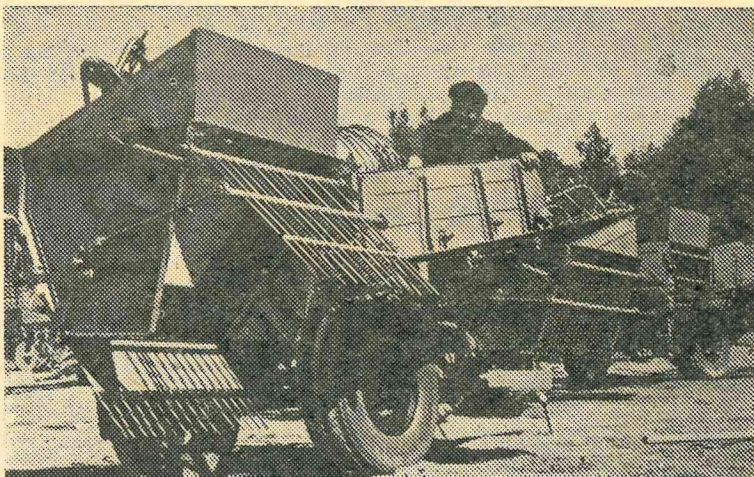
nu iecirkņa kolektīvs tikai daļēji izpildījis paredzētos pasākumus. Te nav ierīkoti apstādījumi, nav iekārtots sarkanais stūritis, nesalabots ceļš no šosejas uz uzņēmumu. Arodgrupas organizators Pēteris Mucenieks neizceļas ar iniciatīvu. Viņš acīm redzot gaida, ka sabiedriskā pienākumi, kas tam uzticēti, veiks kāds cits. Kieģeļu ražotāji pagaidām atpaliel no citiem cehiem.

Necilo kieģeļnieku pieredzi pārņēmuši arī Jēkabpils mēbeļu fabrikas arodgrupas aktivisti. Apstādījumi šeit nolaisti, daļa aplauzti. Apkopēja viena pati nespēj uzturēt tos kārtībā, bet mēbeļnieki par tiem neliekas ne zināt. Tikpat vienaldzīgi pret saviem sabiedriskajiem pienākumiem kā viņa Līvānu kolēģis ir arī šīs fabrikas arodgrupas organizators Pēteris Ābele.

Lielu ierosmi deva darba kultūras un ražošanu kvalitātes celšanai veltītās ražošanas apspriedes Jēkabpils vilnas vērptuvē un apavu cehā. Kolektīva apspriede saasināja strādnieku uzmanību uz šiem jautājumiem, palīdzēja atklāt trūkumu cēloņus, atrast ceļus to novēršanai. Arī turpmāk arodorganizācijas vietējā komiteja turpinās veikt pasākumus, lai tiem, kas rada materiālas vērtības, būtu ērti darba apstākļi. Tagad vietējās komitejas darbības dienas kārtībā izstrādāt un realizēt pasākumus normālu darba apstākļu nodrošināšanai cehos un darbnīcās ziemas mēnešos. Turpināsim lielākus un mazākus pasākumus darba kultūras celšanai. Visos šajos pasākumos vietējā komiteja cieši sadarbojas ar uzņēmuma vadību, komjaunatnes organizāciju. Arodgrupas ir mūsu plānu un nodomu īstenošanas.

K. RUTINŠ,
rajona rūpnieciskā
arodorganizācijas
VK priekšsēdētājs

Mašīnas dodas uz laukiem

Uz republikas kolhoziem un padomju saimniecībām nemitīgā strauņē plūst mašīnas, mehānismi un rezerves daļas. Rīgas lauksaimniecības mašīnu rūpnīcas jauno mašīnu ceha kolektīvs jūlijā izgatavoja 100 cukurbiešu novākšanas kombainus. Augustā un septembrī uzņēmuma kolektīvs dos vēl 250 šādus kombainus.

Attēlā: cukurbiešu novākšanas kombaini pirms nosūtīšanas uz laukiem. LTA fotohronika

Sekojoš labākajiem

Ābeļu padomju saimniecībā novāktis ābolu un citas sētas zāles visu 120 hektāru platībā ar vidējo sienu ražu 20—25 cmt no hektāra.

Čakli, ik dienas pārsniedzot normu, sienu novākšanā piedalījās otrās nodaļas strādnieces: M. Zālemkina, M. Komarovska un citi. Ilglaicīgais plāvējs I. Suhurukovs ar

zirgvilkmes zāles plaujmašīnu gandrīz viens nopļāvis visus otrās nodaļas sētos zālājus 30 hektāru platībā.

Pašreiz Ābeļu padomju saimniecības strādnieki steidz sienu novākšanu no dabīgo pļavu pēdējiem hektāriem.

V. BUŠA

VĒL VIENS PRODUKTS NO KŪDRAS

Izrādās, ka no mazzadalījušās kūdras var iegūt... lopbarības raugu, kas satur viegli sagremojamas olbaltumvielas aminoskābes un veselu kompleksu vitamīnu.

Lai no kūdras iegūtu lopbarības raugu, sasmalcinātu sausas kūdras masu hidrolizē ar koncentrētu sērskābi. No vienas tonnas kūdras var iegūt aptuveni 500 kilogramu cukura, no kā savukārt var izgatavot vairāk nekā 250 kilogramu sausa rauga. Lopbarības rauga ražošanas process ir nepārtraukts un to iespējams automatizēt. Hidrolīze norit samērā zemā temperatūrā. Jāpiebilst, ka koncentrētā sērskābe nesaeid dzelzi. Tāpēc lopbarības rauga ražošanas iekārta nav īpaši jāaizsargā, to var izgatavot no melnā metāla.

Lopbarības rauga ražošanas jaunā tehnoloģija sekmīgi pārbūvēta laboratorijas apstākļos. Tās uzlabošanā un pilnveidošanā piedalās arī Baltkrievijas, Lietuvas un Igaunijas zinātnieki. Speciālisti domā, ka tuvākajos gados varēs izbūvēt tipveida fabrikas, kas gadā spētu ražot ap 10.000 tonnu lopbarības rauga.

(LTA)

CELĀ UZ PIRMO ROBEŽLĪNIJU

1. Patiaktuālākā problēma

Lielas grūtības darba ražīguma kāpināšanā mums sagādāja arteļa finansiālais stāvoklis. Iepriekšējo priekšsēdētāju nesaimnieciskās rīcības dēļ 1961. gadā nokļuvām lielās finansiālās grūtībās. Parādi dažādām organizācijām sasniedza vairākus simtus tūkstošu rubļu (rēķinot vecajā naudā izteiksmē). Stāvoklis krasi mainījās, kad 1961. gadā par valdes priekšsēdētāju ievēlēja b. P. Ančipanovu. Ar valdes atbalstu viņš prata panākt, ka šī laikā likvidēja visus kolhoza parādus un

Komunistiskā partija un Padomju valdība veltī milzu uzmanību pārtikas produktu ražošanas apjoma krasai palielināšanai, darba ražīguma celšanai lauksaimniecībā, kā arī ekonomiski atpalikušu saimniecību nostiprināšanai. To it sevišķi spilgti raksturo valsts iepirkuma cenu paaugstināšana gaļai un pienam, kas tagad atbilst to videi pašizmaksai. Līdz ar to kolhoziem vairs nenāksies ciest zaudējumus. Tā ir ievērojama palīdzība ekonomiski atpalikušajām saimniecībām, pie kurām pieskaitāma arī mūsu — kolhoza «Strauts».

Ne mazums vēl to faktoru, kas atstāj savu iespaidu un kavē šī laikā pārvarēt saimniecības ekonomisko atpalicību.

Matemātiskie aprēķini taču rāda, ka pirmo robežu

gaļas ieguvē uz simts hektāriem aramzemes — 75 centnerus it kā vēl nevaram sasniegt tik drīz. Ilgi rēķinājām, bet tas, kas likās neizklāstāms uz papīra, izrādījās pavisam citādāk, runājot ar kolhoza ļaudīm, analizējot viņu ieteiktās rezerves. Iespēju mums ir ļoti daudz. Pats galvenais, lai pirmai robežai vajadzīgo daudzumu gaļas sagādātu, ir lopbriības bāzes nostiprināšana un darba ražīguma pieauguma panākšana. Šajā rakstā gribu norādīt uz rezervēm, kuras jau sākam izmantot, kā arī tās, ko vajadzētu ar steigu laist darbā.

Ja uzcītīgi un mērķtiecīgi pastrādāsim, jau nākošajā gadā varam iziet uz gaļas ražošanas pirmo robežlīniju.

Krustpils rajona Lauku tehnikas apvienības nodaļa, neraugoties uz pareizām tehniskām apkopēm, pēc kapitālremonta nespēja nostrādāt pat 100 darba stundas 500 paredzēto vietā. Atkārtoti remontējot traktorū, konstatējām, ka tajā iemontētās atsevišķas nolieņojušās detaļas vai tās nemaz nav bijušas nomaiņītas pret jaunām. Līdz ar to kolhozam nācās zaudēt daudz līdzekļu, lai šo traktorū savestu pilnīgā kārtībā.

2. Izmantojam zinātnes atzinumus

Laukkopībai izvīrījam uzdevumu jau tuvākajā laikā pilnā mērā nodrošināt lopkopības straujas attīstības vajadzības. Pirmkārt, galveno vērību pievēršam augsnes lietderīgai izmantošanai, augstāzīgu kultūru ieviešanai. Ja, piemēram, līdz šim mūsu kolhozā āboliņš aizņēma kopā ar citām daudzgadīgām zālēm 47 procentus no visas aramzemes platības, tad pavasara sējas laikā panācām, ka šī kultūra pašreiz aizņem tikai 28 procentus. Toties paplašinājām rušināmkultūru platības. Sakarā ar to, ka kolhozā augu seka nav ieviesta, plānojam to apgūt tuvākajos 3—4 gados. Rušināmajām kultūrām tajā ierādīsim lielu īpatsvaru.

Lai celtu lauku kultūru ražību, lielu vērību pievēršam pareizai sēklas apstrādei pirmssējas periodā. Izsējām tikai kodinātu sēklu. Pielietojām tādus kodināšanas līdzekļus, kas attiecīgajai kultūrai ir visiedarbīgākie. Piemēram, graudaugu kultūras kodinājam ar TMTD un granozānu, linsēklas — ar merkūru utt. Ar to vien neaprobežojas mūsu pasākumu komplekss cīņā par augstām ražām. Pielietojam arī mikroelementus, augsni kaļķojam. Pākšaugu kultūrām, piemēram, pupām un zirņiem, kas mūsu saimniecībā aizņem 9 hektārus lielu platību (pagājušajā gadā bija ieviests tikai viens hektārs pupu), veģetācijas stimulēšanai neitrālās augsnes pielietojām nitrāģu, lai tādējādi veicinātu gūmibaktēriju straujāku savairošanos un to ieviešanos. Purva augsnes pielietojām arī vara tabletes, jo tajās bija jūtams krass vara trūkums.

Tā kā līdz šim saimniecībā augsnes kaļķošanai netika pievērsta nekāda vērība, lai gan reakcija PH sasniedza 4,5 un pat zemāk, plaši izvēršam augsnes kaļķošanu. Lai gan šim nolūkam speciāli līdzekļi ražošanas plānā nebija paredzēti, tomēr ar valdes atbalstu šīs grūtības pārvarējām. Augsnes ar viszemāko PH reakciju nokalķojām 30 hektāru lielā platībā.

Pākšaugu kultūru ražības celšanai pie kodināšanas pielietojām TMTD preparātu kopā ar amoniāka molibdatu. Kā rāda pašreizējais augu veģetācijas periods, šajos laukos varam cerēt uz augstāku ražu nekā pārejos. Modri sargājam ražu pret dažādiem kaitēkļiem. Šīnā gadā lielā mērā bija savairojušies biešu lapu muša, kuras kāpurī sāka parādīties jūnijā. Tās apkarošanai pielietojām 5 procentīgo DDT preparātu. Kukurūzas sējumos 26 hektāru lielā platībā nezaļes iznīcinājām ar 2,4 D (natrija sāli), dodot pa 0,7 kilograma herbicīda uz 200 litriem ūdens.

Esam sprauduši mērķi radīt saimniecībā nepieciešamos apstāk-

ļus visu kultūru ražības kāpināšanai arī turpmākajos gados. Šajā sakarībā lielu vērību pievēršam mēslojuma problēmas atrisināšanai, jaunu zemju apgūšanai un meliorācijas jautājumiem. Tos laukus, kurus mēslojam ar kūtsmēsliem, pēc iespējas centāties nodrošināt ar fosfora mēslojumu, piemēram, superfosfātu, jo šī elementa trūkums kūtsmēsls ir sevišķi jūtams. Sakarā ar to, ka kūtsmēslu iedarbība ir samērā lēna (pirmajā gadā izmantojam 50 procenti, otrajā 35 procenti un trešajā — 15 procenti) augsnei devām superfosfātu, kas tādējādi zināmā mērā paaugstināja organiskā mēslojuma kopiedarbību.

Tā kā vēl jūtam organiskā mēslojuma trūkums, tad ar to centāties pirmā kārtā nodrošināt rušināmkultūras, piemēram, kukurūzu un cukurbietes. Virsmēsls devām arī minerālmēslus, apvienojot visus trīs elementus — fosforu, kāliju un slāpekli. Graudaugu kultūras mūsu augsnes parasti izmanto kūtsmēslu pēcietekmi, ko papildina minerālmēslu devas. Nolikā izlīdzināt organiskā mēslojuma deficītu, jau šīnā gadā uzsāksim gatavot kūdras — vircas un kūdras — kūtsmēslu kompostus.

Kaut gan kolhozā 55 procenti

Lopkopes Matildes Lāces apņemšanās — gūt stabilus izslaukumus vainagojās sekmēm.

no aramzemes platības ir meliorēti, tomēr tas vēl visā pilnībā neapmierina mūs no zemju izmantošanas viedokļa. Vēl daudz tirumu, kas cieš no pārlieka mitruma. Tāpēc ielānojam jau ar 1963. gadu atsākt zemju nosusināšanas darbus.

Kolhozā ir 397,9 ha dabisko ganību. Faktiski tās ir krūmiem aizaugušas platības, kas grūti izmantojamas. Esam ielānojuši to vietā ierīkot kultivētas ganības. Tās dos lielāku ražību un nodrošinās lopkopības produkcijas kāpinājumu, kā arī pazeminās tās pašizmaksu. Jau šīnā gadā esam ielānojuši apgūt jeb, pareizāk sakot, notīrīt no krūmiem un uzart 50 hektāru. Pašreiz darbus jau esam uzsākuši.

3. Rezerves un iespējas lopkopībā

Tā jau bija runa par to, ka laukkopības visām nozarēm jāsekmē lopko-

pības produktivitātes kāpinājums. Pats svarīgākais ir sagādāt ganāmpulka ēdināšanai nepieciešamo barību. Plānojam, ka 1963. gadā rušināmkultūras aizņems līdz 25 procentiem, to skaitā kukurūza 12 procentus (šīnā gadā aizņem 9 procentus), kartupeļi — 6 procentus (pašreiz 4 procentus), cukurbietes — 5 procentus, bet graudaugi — līdz 45 procentus, rēķinot no kopējās aramzemes platības.

Galveno vietu kopējā gaļas valsts iepirkuma plānā ieņem cūkgaļas ražošana. Lai gan šīnā virzienā esam guvuši zināmus panākumus, tomēr vēl nespējam pagaidām visā pilnībā nodrošināt lētas cūkgaļas ražošanu. Apsverot visas iespējas, secinājam, ka varam cūkkopību pārvērst par ekonomiski izdevīgu nozari. Kā viens no galvenajiem trūkumiem, kas to līdz šim kavēja, jāmin zināma paviršība, ar kādu risinājām šo ļoti svarīgo jautājumu. Šo nozari bijām atstājuši pašplūsmā. Tāpēc pašreiz tai veltījām vislielāko vērību. Kolhoza zootehnikā b. Kornete kopā ar 1. un 2. brigādes uzskaitvedēm M. Zepu un A. Gruguli uzsāka labāko sivēnu atlasīšanu no labākajiem metieniem, no kurām komplektēsīm vienmētienu vaislinieces. Lai uzlabotu šķirni, iepirksim kuilīšus. Sākot ar nākošo gadu, pēc lopkopības darbinieku ierosinājuma cūkas vasaru novietosim salmu būdās. Cūku straujākai augšanai un attīstībai pielietosim biomicīnu un vara — dzelzs tabletes. Tas jau šī laikā dos vajadzīgo efektu.

Kolhozam galvenos ienākumus dod piena ražošana. Kā labākās no slaucamo govju kopējām jāmin Matilde Lāce, kas no 10 govīm vasaras periodā caurmērā izslauc 14,3 kg no katras, Tekla Saliete no 10 slaucamām govīm caurmērā izslauc 13 kilogramus no katras.

Lai nodrošinātu stabilus piena izslaukumus arī ziemas periodā, ņemot vērā arī šī gada nelabvēlīgo laika apstākļus, esam izvīrījuši uzdevumu nodrošināt visus liellopus ar rupjo barību.

4. Morālie un materiālie stimuli

Svarīga nozīme darba ražīguma kāpināšanā ir cilvēku materiālai ieinteresētībai. Lai ieinteresētu laukkopus un lopkopjus ražot vēl vairāk produkcijas, paredzēti materiāli un morāla rakstura stimulēšanas līdzekļi. Pēc partijas pirmorganizācijas sekretāres b. Sallietes ierosmes ar ceļojošo vimpeli apbalvos labāko lopkopi. Par labākajiem cilvēkiem un viņu darbu stāstīs uzskatāmā agitācija.

Vienu no galvenajām vietām darba ražīguma celšanā esam ielādījuši materiālajai ieinteresētībai. It sevišķi lielu vērību veltīsim ražas novākšanas periodam. Kolhoza valde noteica papildmaksu rudzu novākšanā. Par katru nopelnīto izstrādes dienu pēc rudzu novākšanas sākuma līdz to nokulšanai maksāsim 2 kg graudu, bet naudu tāpat kā uz pārējām izstrādes dienām. Paredzēta diferenciāla apmaksa, kas ieinteresētu uzdevumu veikt ātrāk.

Līnu novākšanas periodam apmaksu esam izstrādājuši tā, ka par nodoto plāna produkciju — 3,3 cnt

šķiedras no 1 hektāra maksāsim 20 procentus no iegūtās summas, bet par virsplāna produkciju — 50 procentus no saņemtās summas.

Par katru virs plāna novāktu cukurbietu tonnu esam paredzējuši 10 rubļu lielu apmaksu. Pie kartupeļu novākšanas izsniegsim 10 procentus no novāktā kartupeļu daudzuma.

Lai stimulētu lopkopības produktu ražošanu, arī te izstrādājam zināmus materiālos ieinteresētības noteikumus.

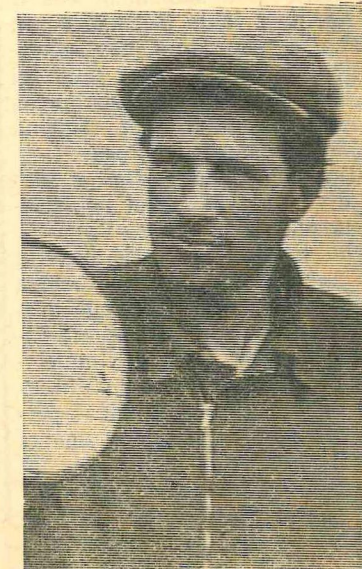
Slaucējām par katru izslauktu piena kilogramu maksājam 0,01 rubļu, un par katrām 100 kg piena 2 izstrādes dienas, neieskaitot naudas apmaksu uz izstrādes dienām. Arī cūkkopējiem noteiktā apmaksas kārtība stimulē ražot vairāk.

Traktoristiem maksā 0,70 rubļu un 3 kilogramus graudu par katru nopelnīto izstrādes dienu.

5. Par čaklajiem un slīņkiem

Mūsu kolhozā tāpat kā pārējos ne mazums čaku un apzinīgu darba darītāju, ar kuriem lepojas viss kolektīvs. Kā piemērs šeit jāmin komunisti Gabriels Gercāns, kas, būdams 2. grupas invalīds, nekad neatsakās veikt veselībai piemērotu darbu. Viņš pēdējās gan cukurbietu ravēšanas, gan arī siena vešanas talkās. Labi savus pienākumus veic traktorists Donats Gedušs, kas, neskatoties uz sliktajiem laika apstākļiem, vienmēr pārsniedza darba uzdevumus. Čakli kopējā druva strādā arī 1. brigādes kolhoznieces Valija Ariņa un Anna Peniga, 2. brigādē Gavriļs Ivanovs un komunisti Jānis Golubovs. Sekmīgi veic savus pienākumus darbā un zinātnes sasniegumu ieviešanu praksē arī brigadieris Jānis Puntūzis un Vitālijs Ūdrosols. Visā jaunā un progresīvā atbalstītājs ir arī kolhoza priekšsēdētājs Pēteris Ančipanovs.

Beļ, lūk, ir arī savas ēnas puses. Kolhozā vēl sastopam tādus cilvēkus, kas citiem traucē sekmīgi strādāt. Šeit jāmin Tatjana Ivanovas vārds. Viņa nespēja izravēt pie mājām iesētās cukurbietes. Brūvējot dažādas reibinošas dzērienus, viņa bieži vien atrauj no darba arī pārējos otrs brigādes kolhozniekus. Tāpat gribētos jautāt arī Albertam Arijam jeb tā saucamajam «tupeļu varonim», kā par to izsakās daži kolhoznieki, kad viņš domā pēc katras iedzeršanas izbeigt savus «varonārbus» — traktora darbināšanu naktīs laikā, izdotā «zibens» noraušanu. Mums jāpanāk, lai šādu ēnas pušu vairs nebūtu, lai katrs kolhoznieks apzinīgi strādātu sabiedriskajā saimniecībā.

Traktorists Donats Gedušs ir vienmēr uz līnijas. No laba darba tīrumos taču atkarīgi arī ielānotie gaļas centneri.

V. LEGUŠS, kolhoza «Strauts» agronoms

Drīz sāksies jauns darba cēliens skolās

1. septembris jau pavisam tuvu. Skolās tiek veikti pēdējie priekšdarbi, lai gaišās, glīti uzpostās un sakārtotās telpās sagaidītu audzēkņus.

Kāds stāvoklis mūsu rajona skolās bija 15. augustā?

Vairākās vietās, kur nenotiek remonts, klases, kabineti, darbnīcas un kopmītņu telpas pilnīgi sakārtotas darbam. Jaunajam mācību gadam laikus sagatavojušies Siļu, Sunākstes, Sēlpils un Klintaines astoņgadīgajās skolās un Jēkabpils 1. vidusskolā.

Diemžēl, rajona tautas izglītības nodaļas un partijas rajona komitejas pārstāvjiem dažviet nācās redzēt ne visai iepriecinošas ainas.

TĀLREDZĪBAS TROKUMS

Jersikas astoņgadīgās skolas kopmītnes ēka nodota ekspluatācijā pirms nepilna gada. Taču jau šogad telpās nepieciešams remonts. Ēdamistabā sienas mitras un pelē, durvis izkaltošas, šķirbainas. Nepatīkamu iespaidu atstāj dūmeņu caurules, kas stiepjas no vienas koridora sienas uz otru pāris metru augstumā. Kādēļ šādas caurules nepieciešamas?

— Celtnieki gribēja taupīt materiālus un atteicās ierīkot papildus dūmeni, — paskaidro skolas direktors F. Biukšāns. Bet patiesībā ēkas projektā nebija paredzēts nekāds papildus dūmenis. Ja skolas vadība vēlējas izdarīt kādas izmaiņas projektā, tad par to vajadzēja padomāt pirms būvdarbu sākšanas. To, ka tagad koridoros karājas atbaidošas caurules, nevar izskaidrot citādi, kā ar tālredzības trūkumu. Līdzīgi arhitektūras brīnumi sastopami arī Daugavas astoņgadīgajā skolā. Skolas direktore b. Māsane izglītības nodaļā direktoru seminārā ar asarām acīs centās ieskaidrot, ka no tām caurulēm nākot tikai dūmi, ūguns tur neesot. Skaidrs, ka par savām telpām, to izbūvi vairāk vajadzēja padomāt skolu vadībai. Taču arī celtnieki savu darbu nav veikuši ar īstu mīlestību. Tiesa, pagaidām grūti dabūt visām prasībām atbilstošus projektus, arī te savs vārds sakāms tiem, kas ēkas celj un kas tās izmanto.

PAVIRŠĪBA

Jersikas astoņgadīgās skolas direktors jaunajam mācību gadam iegādājis jaunus solus pirmo četru klašu skolēniem. Tas ir iepriecinošs fakts. Bet kāpēc gan darbnīca piegrūzota, nav sakārtota? Skolēni jāmāca saudzīgi apieties ar sabiedrisko, savas skolas īpašumu, jānostiprina pašapkalpošanās iemaņas.

Rimicānu astoņgadīgajā skolā divās klasēs vēl nepieciešams pārkrāsot solus. Vai šo darbu nebija iespējams paveikt jau agrāk? Direktors N. Kozlovs paskaidro, ka grūti dabūt krāsas. Par to pašu sūdzas arī Līvānu 1. vidusskolas saimniecības daļas vadītājs Jānis Vindulis. Bet vai tiešām jāmācās peldēt tikai tad, kad ūdens smēlas mutē? Sunākstes, Klintaines un citas skolas jau sen iegādājušās nepieciešamās krāsas, un te veikts viss inventāra remonts.

Visbēdīgākais stāvoklis tajās skolās, kur vasaras mēnešos paredzēts kapitālremonts. Vairākas rajona skolas paplašina savas telpas ar piebūvēm. Tas prasa daudz darba spēka, līdzekļu un arī laika. Taču visus

šos apstākļus nav ņēmušas vērā Dubnas, Vīpes, Sūnu un citas skolas. Te vēl sagatavojusi dokumentāciju, nav laikus iesnieguši pieteikumus remontu un celtniecības pārvaldei. Vēlu celtniecības darbi sākti Vīpes astoņgadīgajā skolā. Bez tam celtnieku brigāde, kas šeit strādā, pēdējās dienās tika nosūtīta uz Līvāniem, lai pabeigtu tur kādu objektu.

Gausi veicas ar remontdarbiem Līvānu 1. vidusskolas ēkās.

— Pārāk maz celtnieku un remontstrādnieku, — saka saimniecības daļas vadītājs. Taču skolā ir daudz tādu darbu, kurus varētu veikt skolēni un skolotāji saviem spēkiem, ņemot piemēru no Jēkabpils 1. vidusskolas kolektīva (direktore G. Caupjonoka).

BŪS JAUNAS KLASĒS

1. septembrī jaunās telpās mācības sāks daļa Viesītes vidusskolas skolēnu. Pašlaik skolā strādā ap septiņdesmit remontu un celtniecības pārvaldes darbinieku: apmetēji, krāsotāji, elektriķi, santehniķi. Telpu iekšējo apdari pabeigs pirms mācību sākuma, septembrī būs jāveic daži ārējās noformēšanas darbi.

Jauna skola top Zalves ciemā. To paredzēts pabeigt nākošajā gadā. Pašlaik celtnieki veic otrā stāva izbūvi.

Darbs rit. Slejas jauni skolu korpusi, paplašinās esošās. Tas viss liecina par partijas un valdības nemīlīgajām rūpēm par mūsu jaunās paaudzes izglītību un audzināšanu.

VASARA NAV ROBS AUDZINĀŠANĀ

Jau pavasarī, beidzot iepriekšējo mācību gadu, katra skola uzņēmās sociālistiskās saistības un sacensības noteikumus par skolu telpu iekārtošanu un pasākumiem mācību un audzināšanas darba uzlabošanā.

Taču dažās skolās direktori pat neko nezina par šīm saistībām.

— Ak, tie tehnikas drošības noteikumi? — vaicā Rimicānu astoņgadīgās skolas direktors Nikolajs Kozlovs, — tie jau

mums sen sastādīti. Tur ir viens liels punkts un virkne apakšpunktu!

Kāds gan sakars sociālistisko saistību sarakstam ar tehnikas drošības noteikumiem? Pazudis saistību saraksts arī Jersikas astoņgadīgās skolas direktoram Francim Biukšānam. Kā te var runāt par šo saistību izpildi?

Turpreti Vīpes un Sūnu astoņgadīgajās skolās sociālistisko saistību saraksti glīti noformēti un piestiprināti redzamā vietā.

Izveidojies nepareizs priekšstats, ka skolās vasaras mēneši ir «mēmais» periods. Arī vasarā skola nedrīkst atstāt novārtā audzināšanas darbu. Nav pieļaujams tāds stāvoklis, ka skolēni ierodas skolā tikai, lai iegādātos mācību grāmatas.

«KURŠ ATNĀK...»

Bet arī mācību grāmatu sadalē ne gluži visās skolās ir kārtība. Rimicānos, piemēram, 2.—4. klases audzinātāja M. Maskalāne, kas skaitās grāmatu kioska vadītāja, stāsta:

— Kurš skolēns atnāk, tam grāmatas pārdodu.

Nekāda iepriekš sastādīta saraksta šeit nav. Tātad, ja kādā mācību priekšmetā grāmatu trūkst, tie skolēni, kas atnāks pēdējie, paliks bez grāmatām. Gluži citādi rīkojas skolotāji Vīpes astoņgadīgajā skolā. Šeit jau iepriekš zināms, kuri skolēni mācīsies no kopējām grāmatām.

* * *

Uz šodienu mācību telpu un piederumu sakārtošanu jau vajadzēja pabeigt. Pirmā skolas diena nav aiz kalniem. Tiem skolu direktoriem, kas nosebojušies ar sagatavošanas darbu, nopietni jāpadomā par skolēnu un visu skolotāju iesaistīšanu mācību telpu uzkopšanā. Bet skolēniem un jaunāko klašu skolēnu vecākiem jāatgādina, ka pēdējais laiks ierasties skolā, lai saņemtu mācību grāmatas, lai palīdzētu uzpost savu skolu, savu klasi jaunam darba cēlim.

L. ZAKSS

Vakuumsūkņi slaukšanas aparātiem

410 līdz 420 vakuumsūkņu slaukšanas aparātiem ik mēnesi ražo Rīgas turbomehāniskās rūpnīcas kolektīvs. Tas ir ievērojami vairāk, nekā paredzēts plānā. Teicami strādā b. Mjaļenkova vadītā brigāde. Dienas uzdevumus tā krietni pārsniedz.

Attēlā: kontroliere J. Zerdjeva pieņem gatavos sūkņus.

J. POISA
(LTA) foto

STARPTAUTISKAIS APSKATS

JAUNS VARONĀRBS MIERA UN PROGRESA VĀRDĀ

Sengrieķu teiksma stāsta: kāds jauneklis vārdā Ikars mēģinājis pārlidot jūru ar spārniem, kas bijuši pagatavoti no vaska un spalvām. Viņš pielidojis pārāk tuvu saulei, vasks izkusis un drosmīgais lidotājs iekritis jūrā. Šajā teiksmā iemiesots jauzu sapnis apgūt gaisa telpu. Padomju ļaužu dīzenie darbi pārspēj pat teiksmu izdomu: 1961. gadā padomju pilsonis J. Gagarins, bet pēc tam H. Tiņovs pirmo reizi cilvēces vēsturē izcirta ceļu uz kosmosu. So varonēdarbu loģisks turpinājums ir tagadējais lieliskais mūsu tautas dēlu A. Nikolajeva un P. Popoviča grupveida kosmiskais lidojums un viņu laimīgā nolaišanās uz Zemes.

Daudzu dienu kosmiskā lidojuma grandiozitāte pārsteidza visu pasauli. Daudzu ārzemju laikrakstu slejas izraibinātas ar šādiem virsrakstiem: «Sensacionāls Padomju Savienības varonēdarbs», «Vēsturisks posms starptautiskās telpas apgušanā», «Visa pasaule saka: tas ir fantastisks sasniegums». Nikolajeva un Popoviča vārdi ir uz visu lūpām. Vēstis par padomju kosmonautu lidojumu atbīdīja otrā plānā ziņojumus par citiem starptautiskās dzīves notikumiem. Itāļu buržuāziskā avīze «Tempo» raksta: ar parastās sarunu valodas vārdiem nav iespējams izteikt sajūsmu par šādu brīnumu. Kosmisko kuģu «Vostok-3» un «Vostok-4» ievadīšanu orbitā apkārt Zemei, šo padomju kosmonautu pilotēto kuģu kopīgo lidojumu nelielā attālumā vienam no otra franču avīze «Paris Jour» nosauca par «cilvēces vēsturē pirmo tikšanos kosmosā».

Ar milzīgu prieku un sajūsmu padomju kosmonautu vēsturisko lidojumu uzņēma ļaudis sociālistiskās nometnes zemēs, kas pļešas no Elbas rietumos līdz Klusā okeāna krastiem austrumos. Daudzu uzņēmumu, fabriku un rūpnīcu kolektīvi tautas demokrātijas zemēs šajās dienās stājās darba sardzē par godu padomju kosmosa iekarotājiem. Piemēram, Hanojas (Vjetnamas Demokrātiskā Republika) mehāniskās rūpnīcas strādnieki un kalpotāji nolēma nosaukt patriotisko sacensību par 1962. gada tautas saimniecības plāna pārsniegšanu — «kustība «Vostok-3 — «Vostok-4».

Dzīvi apspriežot padomju «debesu brāļu» A. Nikolajeva un P. Popoviča varonēdarbu, ārzemju prese no jauna norāda uz Padomju Savienības pārkāpumu pār visbagātāko kapitālistisko zemi — Amerikas Savienotajām Valstīm — raķešu būves un kosmosa pētīšanas jomā. «Padomju Savienība», raksta franču buržuāziskā avīze «Combat», «ir pavirzījusies uz priekšu vēl par vienu lielu soli, un Savienotajām Valstīm būs vēl daudz grūtāk panākt PSRS.» Sacensībā ar Ameriku, atzīmē angļu laikraksts «Daily Sketch», krievi ierakstījuši vēl vienu punktu savā labā. Un, lūk, ko Kanaveralas zemes ragā (kas kļuvis bēdīgi slavens ar to, ka daudzās no turienes palaistās raķetes iekrīt okeānā) par ASV atpazīšanu sacīja amerikāņu aģentūras «United Press International» korespondents: krievu grupveida orbitālais lidojums ir tāds sasniegums, kam tikt līdzī Savienotajām Valstīm nav nekādu cerību tuvākajā laikā. Amerikāņu kosmosa speciālisti, kas jau daudzus mēnešus gaidīja jaunu padomju «efektu», uzsver korespondents, bijuši gatavi sagaidīt visu, atskaitot to, kas noticis. Sakarā ar padomju kosmonautu varonēdarbu amerikāņu rakstnieks Fulbraits publicē rakstu, kurā ar meitenes Karolīnas vārdiem jautā: «Kāpēc krievi to var izdarīt, bet mēs nespējam, kaut gan esam visspēcīgākā valsts pasaulē?» Uz mazās Karolīnas jautājumu, tāpat kā uz daudzu miljonu tās

tautību tamlīdzīgiem jautājumiem, amerikāņu propaganda, protams, nedod pareizu atbildi. Padomju Savienības izcilie panākumi izriet no sociālistiskās sabiedriskās iekārtas, kas rada bezgalīgas iespējas cilvēka jaunrades darbam. Jauno izcilo padomju zinātnes un tehnikas uzvaru, kā pareizi atzīmē franču komunistu preses orgāns «Humanité», nodrošinājis sociālistiskās iekārtas pārkāpums, to ir kardinājušas simtiem tūkstošu padomju darbaļaužu rokas, tā ir daudzu simtu rūpnīcu uzņēmumu un zinātnisko centru darba rezultāts. «Biedra Nikolajeva un Popoviča dīzais varonēdarbs», teikts PSKP Centrālās Komitejas, PSRS Augstākās Padomes Prezidija un Padomju Savienības valdības aicinājumā, «paceļ vēl lielākos augstus mūsu Tēvzemes slavu, spīgti demonstrē augsti attīstītās padomju ekonomikas, progresīvās padomju zinātnes un tehnikas sasniegumus, sociālistiskās iekārtas neapstrīdamo pārkāpumu.»

Padomju ļaudis apgūst kosmosu miermīlīgos nolūkos. To nevar teikt par pētījumiem, kas tiek veikti galvenokārt kapitālistiskajās zemēs, piemēram, Amerikas Savienotajās Valstīs. Amerikāņu laikrakstos un žurnālos ievietotie raksti dod pamatu apgalvot, ka Amerikas Savienotās Valstis kosmosā interesē galvenokārt no militārā viedokļa. Visai raksturīgi ir amerikāņu pētnieka Herberga izteikumi. Viņš sacīja, ka Amerikas Savienotajās Valstīs darbi, kas tiek veikti, lai sagatavotu cilvēka lidojumu kosmosā, vairs nekalpo zinātniskiem mērķiem, tie tiek veikti militāros nolūkos.

Mūsu zemē kosmosā veiktie atklājumi tiek izmantoti miera un visu tautu progresa interesēs. Padomju Savienība uzskata, ka stabilā miera nodrošināšana visā pasaulē pavērtu cilvēcei lielas iespējas kosmosa telpas sekmīgi apgušanā. Padomju valdības galva N. Hruščovs savā vēstījumā ASV prezidentam Dž. Kenedijam par kosmiskās telpas pētīšanu un izmantošanu 1962. gada 21. martā atzīmēja, ka «daudz plašākas perspektīvas sadarbības, apvienot zinātnes un tehnikas sasniegumus un pat kopā radīt kosmiskos kuģus citu planētu — Mēness, Venēras, Marsa — apgušanai radīsies tad, kad būs panākta vienošanās par atbrūnošanos».

Dienā, kad tika sekmīgi pabeigti A. Nikolajeva un P. Popoviča kosmiskais lidojums, Padomju valdība no jauna aicināja visas valdības un tautas vēl neatlaidīgāk cīnīties, lai pasargātu cilvēci no kodoltermiskā kara draudiem, cīnīties par nesatricināmu mieru visā zemes.

D. KASATKINS

Redaktora v. Z. TILTIŅA

Madonas rajona Laudonas kolhozam vajadzīgs kalējs. Ir dzīvoklis. Laba satiksme. Alga pēc vienošanās. Tuvākas ziņas pa telefonu Laudona 68.

Izsakām sirsnīgu pateicību visām organizācijām, kas piedalījās mūsu vira, tēva un vectētiņa Alberta Kociņa apbedīšanā.

Piederīgie

Daudzeses ciema sadzīves tradīciju komisija rīko šī gada 2. septembrī mirušo piemiņas dienu Viesītes kapos plkst. 11.00, Daudzeses ciema kapos plkst. 13.00, Māršavu kapos plkst. 16.00, Smāļņu kapos plkst. 18.00. Piederīgos lūdzam apkopt kapus.

Avīze iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Tālrūni: redaktorei — 2342, redaktora vietniecei — sekretārei — 2262, redaktora vietniecei — lauksaimniecības nodaļas vadītājam — 2502, partijas un komjaunatnes, kultūras un skolu nodaļu vadītājiem — 2340, tiešais vads tālrunim — 7. Redakcija: Jēkabpils, Brīvības ielā 212. «Padomju Daugava» — гaзeтa ЦК КП Латвии и Совета Министров Латвийской ССР в зоне Екабпилского территориального производственного колхозно-совхозного управления.